

Újrarendezés, azaz ami átalakításra szorul az oktatási rendszerünkben

9. osztályos diák vagyok. Sok negatív és pozitív tapasztalattal rendelkezem az alapiskolai oktatással kapcsolatban, és ezeket a gondolataimat szeretném közreadni.

Én az alapiskola első három évében otthonoktatásban részesültem, amit nagyon élveztem. Amellett, hogy rövidebb idő alatt tudtam megtanulni a tananyagot, és a saját tempómban haladhattam, rengeteg szabadidőm volt, amit olyan dolgokkal tölthettem, melyeket élveztem és még fejlesztettek is. Miután bekerültem az iskolába, sok új barátot szereztem és megtanultam társaságban forogni, de nem igazán maradt időm hobbikra és kedvtelésekre. Most itt vagyok kilencedikesként, és úgy érzem, oktatási rendszerünkben rengeteg területen lehetne újítani.

Először is, észrevételeim szerint a 9. osztálynak már nemigen van értelme. Hogy mire is gondolok? A legtöbben már nagyon szeretnék otthagyni az alapiskolát, új környezetbe kerülni, új emberekkel megismerkedni. A középiskola számunkra olyan, mintha egy új életet kezdenénk. Az alapiskolában már belénk rögzült egyes emberekkel kapcsolatban, hogy ki milyen, és hogy viselkedik. Például, ha egy diákról kialakult a kép, hogy hatodikban szemtelen volt, nem képesek elhinni róla, hogy megváltozott, és kilencedikesként is úgy kezelik, mint egy megrögzött rosszalkodót. Ugyanez fordítva: ha egy jó tanuló egyszer csak rosszul tanul, mert talán fáradt és depressziós, attól még ugyanúgy rajta van a teher, hogy neki muszáj jól teljesítenie. S csak középiskolában tudjuk újra önmagunkat adni, mert ott végre nincs rajtunk ez a nyomás. Ebben a korban szerintem ezt már nagyon várjuk, és eléggé frusztráló, hogy kilencedikesben még az alapiskolák padjaiban ülünk. Úgy gondolom, a tananyagot is teljesen jól bele lehetne sűríteni nyolc évbe, és hogyha ez annyira nehézkes és nem sikerülne, akkor véleményem szerint ki lehetne hagyni belőle rengeteg dolgot. Például kémiából egy csomó olyan témakört taglalunk, melyek szerintem már nem tartoznak az alapszintű tudáshoz. Akit érdekelnek ezek a témák, az úgymint utána tud nézni, akit pedig nem, az elég sokat szenved ezekkel a tantárgyakkal az utolsó években.

Ezzel ellentétben rengeteg dolgot nem tanítanak, ami meg hasznos lenne. Például, ha a szüleink nem mondják el, hogyan kell, 16 évesen nem tudunk egy csekket befizetni a postán. Egyes iskolákban a polgári órákat annyira nem veszik komolyan, hogy sokan talán még országunk elnökének nevét sem tudják. Az életre sem kapunk felkészítést. Nem tudunk fenntartani egy párkapcsolatot, és nem tudjuk, hogy küzdjünk le egy csalódást vagy bukást. De még azt sem, hogy mit tehetünk ezek elkerülése érdekében, egyes helyzetekben mi lenne a jó döntés, hogy indulhatunk el a siker vagy egyszerűen csak a boldogság felé. Nem kapunk felvilágosítást a másik nem lelkiéletének jellemző vonásairól, és a testi működéséről is csak hetedikben tanulunk. Néhány tantárgyból - például történelemből, nem tisztázunk olyan alapfogalmakat, mint „kapitalizmus”,

„szociáldemokrata”, vagy akár „kommunizmus”, de a tananyag tanulásakor a tanár mégis úgy használja őket, mintha már tisztában lennénk a jelentésükkel.

Az szintén zavaró, hogy a nevelési tantárgyak tanárai néha egyáltalán nem konyítanak az adott tantárgyhoz. Gondolok itt a rajzra és zenére. Ezeknek a tantárgyaknak nagyrészt az lenne a céljuk, hogy közelebb hozzák és megismertessék velünk a művészetet. Ezután, ha valaki komolyabban akar velük foglalkozni, az el tud menni rajz- vagy zeneiskolába. Aki viszont nem mutat érdeklődést a művészetek iránt 5-6 év után sem, az nem valószínű, hogy a következő években mégis afelé fordul. Éppen ezért, szerintem nem sok értelme van a felsőbb osztályokban is tanítani ezeket a tantárgyakat. Ha pedig annyira sem tartják fontosnak ezeket a tárgyakat, hogy legalább egy-egy szakképzett tanár tanítsa őket, akkor pláne nem értem, miért kell még 8-9. osztályban is benne lenniük az órarendben. Ezeknek a tantárgyaknak akkor lenne értelmük, ha az oktatás élményszerű lenne. Ráadásul kilencedikben ezek a tantárgyak rengeteg időt vesznek el az országos tesztelésre való felkészítők mellett a diákok életéből.

És ha már tesztelés: Amit szintén nem értek, az ennek a jelentősége. Nyilván van valami célja, de nem tudok rájönni, mi az. Mondjuk például, hogy felmérjék, mennyit tudunk az egész felső tagozatos tananyagból. De erre ott van a középiskolai felvételi, ahol ez mérhető. Aki akar, tanul arra is, és ha megírjuk a felvételit, akkor mi értelme a tesztelésnek? Vagy ha a teszteléssel mérik ezt, mi a lényege a felvételinek? Miért kell ugyanazokból a tantárgyakból még felvételizni is?

További probléma szerintem a tanárok hozzáállása a tanításhoz. A legtöbb tanár úgy van vele, hogy elmondja az anyagot, esetleg leírjuk, és aztán tanulja meg, aki akarja. A te hibád, hogyha nem tanulsz meg -mert esetleg nem érdekel és valószínűleg nem lesz rá szükséged-, és te kapsz miatta rossz jegyet, ami aztán oda vezet, hogy esetleg nem vesznek fel a középiskolába, ahova menni szeretnél. Pedig lehetséges, hogy egyáltalán nem lesz szükséged arra a tantárgyra leendő iskoládban. Vannak tanárok, akikkel jegyzetet sem készítünk, hanem csak elmondja az anyagot, és otthon kell kijegyzetelnünk. Viszont ugyanannyi energiával simán leírhattuk volna az iskolában is, és sokkal egyszerűbb lett volna mindenkinek. Minden tiszteletem azoké a tanároké, akik úgy adják át a tananyagot, hogy felkeltik az érdeklődésünket, és a frontális oktatáson kívül más módszereket is alkalmaznak. Akár csoportokra is osztanak minket az órán, hogy ott ismételjük az anyagot, és így mindenkire ragad valami, ha akarja, ha nem. Így még a leggyengébb tanuló is meg tud jegyezni valamit.

Azzal sem értek egyet, hogy ha például egy tankönyvünket otthon hagyjuk, akkor azért fekete pont jár. Aztán mikor 5 fekete pont összegyűlik, ötöst kapunk abból a tantárgyból. Tehát csak azért, mert otthon hagytam az egyik füzetemet vagy más taneszközöm, rosszabb jegyem lesz egy tantárgyból, és ez miatt lesz rosszabb a bizonyítványom, és lehetséges, hogy nem vesznek fel a középiskolába, ahova menni szerettem volna, és ez szerintem elég nagy kitolás

a diákkal. Az igazság az, hogy ezzel kapcsolatban jó megoldást én sem tudok találni, mert a magaviselet rontása szintén felesleges lenne, hiszen azzal is ugyanoda lyukadunk ki. Tény, hogy valamilyen módon büntetni kell, ha nem csináljuk meg a házi feladatot például, ám nem biztos, hogy a könyv vagy füzet otthon hagyásának egyből büntetéssel kéne járnia. Sokadik alkalommal nyilván szükséges, de egy alkalmat el lehet nézni, pláne, hogy a diáknak ugyanúgy dolgoznia kell az órán. Viszont valóban nem tudom, mi lenne erre az igazán jó és igazságos megoldás.

Mindezek ellenére a szlovákiai oktatási rendszerben lehet találni sok pozitív dolgot is. Például, hogy az állami támogatás segítségével minden gyermeknek van lehetősége tanulni. És szükség esetén az iskola még a bejárást is biztosítja iskolabuszszal vagy autókkal. Sőt, a természetiskolában és a síkiránduláson való részvételhez is kapnak a diákok állami támogatást, és kirándulásokon, színházlátogatáson is részt vehetnek.

Biztos vagyok abban, hogy az eddig felsorolt területeken való változtatás valamennyi diák érdekét szolgálná, és csak reménykedni tudok, hogy ha lassan is, de valóban bekövetkezik a megújulás az iskolaügyben.

Bresztyák Jázmin, Svätý Peter